

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE
z dne 30. novembra 2010
o ratifikaciji ali izvajanju Sporazuma o poštnoplačilnih storitvah
(CON/2010/85)

Uvod in pravna podlaga

Devetnajst držav članic¹ se je odločilo podpisati Sporazum o poštnoplačilnih storitvah z dne 12. avgusta 2008, kakor ga je pripravil 24. Svetovni poštni kongres (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Posvetovanje z Evropsko centralno banko (ECB) glede nacionalnih osnutkov pravnih predpisov o ratifikaciji ali izvajanju Sporazuma doslej ni bilo opravljeno. Čeprav so nekatere od zadevnih držav članic že ratificirale Sporazum, ga mora večina izmed njih še ratificirati.

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter druge alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov², saj se Sporazum nanaša na čezmejne plačilne instrumente.

V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB. Mnenje je naslovljeno na pristojne nacionalne organe 19 držav članic, ki so se odločile podpisati Sporazum (v nadaljnjem besedilu: zadevne države članice). ECB predvideva, da bodo osnutki pravnih predpisov o ratifikaciji Sporazuma v zadevnih državah članicah skoraj identični. Iz tega razloga ECB ne pričakuje, da bo z njo opravljeno posvetovanje o osnutkih pravnih predpisov, obravnavanih v tem mnenju, ki ga podaja na lastno pobudo. ECB si pridržuje pravico do dodatnih pripomb glede posebnih nacionalnih osnutkov pravnih predpisov, ki presegajo zgolj ratifikacijo Sporazuma in glede katerih se lahko opravi ločeno posvetovanje z ECB.

1. Namen Sporazuma

1.1 Sporazum zavezuje podpisnice, da po svojih najboljših močeh poskrbijo, da je na njihovih ozemljih zagotovljena vsaj ena izmed naslednjih štirih poštno plačilnih storitev: gotovinski plačilni nalog, izplačilni nalog, vplačilni nalog ali poštno nakazilo. Sporazum vsebuje materialna pravila, ki se uporabljajo za papirne poštne nakaznice, pa tudi za nepapirne poštne nakaznice, kot so nakaznice, ki se posredujejo z elektronskimi ali drugimi tehničnimi sredstvi. Ta materialna pravila urejajo

¹ Belgija, Bolgarija, Češka, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška.

² UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

vprašanja, kot so elektronska izmenjava podatkov, obdelava poštnih nakaznic, poizvedbe in sistem odgovornosti.

- 1.2 Sporazumu so priloženi pravilniki, kakor jih je v letih 2008 in 2009 popravil Poštnooperativni svet in ki določajo, kako je treba izvajati Sporazum.

2. Splošne pripombe

- 2.1 ECB ugotavlja, da obstaja določeno prekrivanje med Sporazumom in Direktivo 2007/64/ES³ pri ključnih pravnih vprašanjih, kot je odgovornost ponudnikov poštno plačilnih storitev ali trenutek nepreklicnosti poštna nakaznice.
- 2.2 V tej zvezi so zadevne države članice ob podpisovanju aktov, ki jih je sprejel 24. Svetovni poštni kongres, vključno s Sporazumom, podale izjavo, da bodo akte, ki jih je sprejel kongres, uporabljale v skladu s svojimi obveznostmi po Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in Splošnem sporazumu o carinah in trgovini (GATT) Svetovne trgovinske organizacije. Besedilo te izjave je v skladu z besedilom člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji, ki med drugim določa: »Države članice sprejemajo vse splošne ali posebne ukrepe, potrebne za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb ali aktov institucij Unije. Države članice [...] se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili uresničevanje ciljev Unije.«
- 2.3 Po mnenju ECB zadevne države članice, ki so podpisale izjavo, ponovno potrjujejo svojo obveznost, da bodo vse določbe Sporazuma uporabljale v skladu s svojimi obveznostmi po Pogodbah. To bi vključevalo obveznosti, ki izhajajo iz sekundarne zakonodaje, na primer Direktive 2007/64/ES. Čeprav je vrednost izjave na koncu odvisna od presoje nacionalnih sodišč, pa obveznost države članice, da pri prevzemanju mednarodnih obveznosti spoštuje Pogodbi, jasno izhaja iz člena 351 PDEU. Sodišče Evropske unije je to potrdilo v sodbi iz leta 2009: »Vendar člen 307, drugi odstavek, ES države članice zavezuje, da ustrezno ukrepajo, da bi odpravile ugotovljeno nezdržljivost med sporazumi, sklenjenimi pred njihovim pristopom, in pravom Skupnosti. Države članice si na podlagi te določbe po potrebi pri tem pomagajo in, kadar je primerno, sprejmejo skupno stališče.«⁴ Glede na to, da se ta obveznost razširja na mednarodne sporazume, sklenjene pred pristopom držav članic k Uniji, bi se taka obveznost nedvomno razširila na vse dvostranske ali večstranske mednarodne sporazume, sklenjene po pristopu.

³ Direktiva 2007/64/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL L 319, 5.12.2007, str. 1).

⁴ Zadeva C-118/07 *Komisija proti Finski* [2009] PSES 10889, točka 28.

3. Posebne pripombe

Črtanje opredelitve »poštne nakaznice« v Sporazumu

3.1 V zvezi s sklicevanjem v Direktivi 2007/64/ES⁵ na »poštne nakaznice«, kakor jih je opredelila Svetovna poštna zveza, bi ECB želela poudariti, da različica Sporazuma iz leta 2008 v nasprotju s prejšnjo različico Sporazuma, ki je bila sprejeta leta 2004 in ki je veljala v času sprejetja Direktive 2007/64/ES, ne vsebuje nobene opredelitve »poštne nakaznice«. ECB opozarja na dejstvo, da bi z namenom ureditve tega vprašanja in zagotovitve pravne varnosti nacionalni izvedbeni ukrepi morali opredeliti »poštne nakaznice«, namesto da se zgolj sklicujejo na »poštne nakaznice«, kakor jih je opredelila Svetovna poštna zveza.

Nezdružljivosti med Sporazumom in Direktivo 2007/64/ES

3.2 ECB bi želela opozoriti zlasti na nezdružljivosti med Sporazumom in Direktivo 2007/64/ES, ki so navedene spodaj.

3.2.1 Prvič, opredelitev trenutka nepreklicnosti plačilnega naloga se v teh dveh pravnih instrumentih razlikuje. Sporazum⁶ opredeljuje trenutek nepreklicnosti plačilnega naloga kot trenutek, ko je prejemnik plačila poplačan ali ko je na računu prejemnika plačila opravljena knjižba v dobro, medtem ko je v Direktivi 2007/64/ES⁷ plačilni nalog nepreklicen, ko ga prejme plačnikov ponudnik plačilnih storitev.

3.2.2 Drugič, po Sporazumu⁸ je treba poizvedbe opraviti v obdobju šestih mesecev od naslednjega dne po tistem, na katerega je bila poštna nakaznica sprejeta. Rok in trenutek, ko ta začne teči, sta drugačna v Direktivi 2007/64/ES, ki določa, da je treba obveščanje o neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcijah opraviti najpozneje v 13 mesecih po datumu bremenitve⁹.

3.2.3 Končno, razlikujeta se obseg in trajanje odgovornosti. Po Sporazumu¹⁰ je ponudnik poštnoplačilnih storitev odgovoren, dokler poštna nakaznica ni plačana ali dokler na računu prejemnika plačila ni opravljena knjižba v dobro. Oprostitev odgovornosti ponudnika plačilnih storitev je predvidena v primeru zamude pri izvršitvi storitev¹¹. Ta oprostitev ne obstaja v Direktivi 2007/64/ES, ki določa, da je ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila odgovoren prejemniku plačila za pravilno izvršitev plačilne transakcije¹².

3.2.4 ECB šteje za pomembno, da vsaka zadevna država članica zagotovi, da ratifikacija Sporazuma ne ogrozi uporabe ustreznih nacionalnih pravil, s katerimi se prenaša Direktiva 2007/64/ES, in da po potrebi sprejeme primerne ukrepe v tej zvezi.

⁵ Člen 3(g)(vii) Direktive 2007/64/EC vsebuje ta sklic na seznamu, ki se nanaša na negativni obseg področja uporabe Direktive; papirne poštne nakaznice, kakor jih je opredelila Svetovna poštna zveza, ne spadajo na področje uporabe Direktive.

⁶ Člen 2.27 in člen 6 Sporazuma.

⁷ Člen 66 Direktive 2007/64/ES.

⁸ Člen 19.1 Sporazuma.

⁹ Člen 58 Direktive 2007/64/ES.

¹⁰ Člen 20 Sporazuma.

¹¹ Člen 22.1.1. Sporazuma.

¹² Člen 75 Direktive 2007/64/ES.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 30. novembra 2010

[podpis]

Predsednik ECB

Jean-Claude TRICHET